

30 Δεκεμβρίου, 1993

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΩΜΑΣ ΒΑΡΕΛΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 945/90, 3/91, 10/91, 24/91 και 26/91)

Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά Όργανα — Μέλη απόντα σε ορι-
σμένες συνεδριάσεις — Ελληνική και Κυπριακή νομολογία — Δια-
φοροποίηση μεταξύ τους.

5

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί / Προαγωγές — Προσόντα — Πρό-
σθετο Προσόν — Ανάγκη ειδικής αιτιολόγησης προς παραγνώριση
του — Γεωργίου κ.ά. v. Δημοκρατίας και η κρίση περί άκυρων
προαγωγών στην κριθείσα περίπτωση — Εξαιρεση, όταν προάγο-
νται επίσης κατέχοντες πρόσθετο προσόν υποψήφιοι.

10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Αι-
τιολογία — Προηγούμενο και ισχύον νομοθετικό καθεστώς — Άρθρο
89(β) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) — Νομολογιακά
Πορίσματα.

15

Με τις συνεκδικασθείσες λόγω συναφείας προσφυγές, προσβλή-
θηκε η προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Ανώτερου
Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας.

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, εν μέρει ακυρώνοντας την προσβαλ-
όμενη πράξη, αποφάσισε ότι:

1. Η μεταγενέστερη, δια της σιωπής, εξυπακουόμενη υιοθέτηση του
περιεχόμενου των πρακτικών προηγούμενων συνεδριάσεων, από

25

μέλη του συλλογικού οργάνου που δεν ήταν παρόντα κατά τις συνεδριάσεις εκείνες, δεν ικανοποιεί τη προϋπόθεση της πλήρους και εξ υπαρχής επανάλληψης της προηγηθείσας διαδικασίας και συζήτησης ενώπιον της μεταγενέστερης συνεδρίας του συλλογικού οργάνου με τη νέα του σύνθεση, όπως η προϋπόθεση αυτή ισχύει στην Ελλάδα. Όμως η νομολογία έχει εξελιχθεί διαφορετικά με τη σφραγίδα, μάλιστα, της Ολομέλειας του Δικαστηρίου σε δύο διαδοχικές αποφάσεις της. Αναφορά γίνεται στις υποθέσεις *Savva and Another v. Public Service Commission* και *Δημοκρατία ν. Κουλία*.

Η απάντηση στον επίδικο ισχυρισμό για ελαττωματική σύνθεση της ΕΔΥ βρίσκεται σε απόσπασμα από την υπόθεση *Κουλία* (ανωτέρω), η οποία δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί από την παρούσα υπόθεση. Έπεται ότι ο εν λόγω ισχυρισμός κρίνεται ανυπόστατος και απορρίπτεται.

2. Η κατοχή πρόσθετου προσόντος, αφ' ενός, επαυξάνει ουσιωδώς τις διεκδικήσεις των υποψηφίων που το κατέχουν και αφ' ετέρου, δεν μπορεί να παραγνωρισθεί χωρίς ειδική αιτιολογία η οποία πρέπει να αναφέρεται στο ίδιο το πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να συνάγεται από οποιονδήποτε ή το Δικαστήριο. Η θέση αυτή είναι καλά εμπεδωμένη στη νομολογία και υποστηρίζεται από αυθεντίες όπως η απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Ανδρέας Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας*.

Σε κανένα από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της ΕΔΥ, σχετικά με τις επίδικες προαγωγές, δε γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στους λόγους για τους οποίους παραγνώρισε το πρόσθετο προσόν των αιτητών. Το πρακτικό της επίδικης απόφασης δεν πληροί τις απαιτήσεις της ειδικής αιτιολόγησης, όπως καθορίζονται από τη νομολογία.

Η παράλειψη της ΕΔΥ να αιτιολογήσει ειδικά και ρητά στο πρακτικό της επίδικης απόφασής της, την παραγνώριση του πρόσθετου προσόντος των αιτητών που το κατείχαν και την προαγωγή εκείνων από τα ενδιαφερόμενα μέρη που δεν το κατείχαν, συνεπάγεται την ακύρωση της εν λόγω προαγωγής.

Πρέπει όμως να λεχθεί ότι δεν υφίσταται ανάγκη ειδικής αιτιολογίας στην περίπτωση της προαγωγής εκείνων από τα ενδιαφερόμενα μέρη, που κατείχαν το πρόσθετο προσόν.

4. Η διαδικασία για την πλήρωση των επίδικων θέσεων άρχισε με την αποστολή από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων της επιστολής του προς την ΕΔΥ, με ημερομηνία 30/12/1990. Ο Νόμος 1/90, εκτός από το Άρθρο 70, τέθηκε σε ισχύ όταν δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 27/1/1991 (Βλ. Άρθρο 90 του Νόμου 1/90). Είναι, βέβαια, γεγονός ότι η επίδικη απόφαση εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε μετά τις 27/1/1991. Όμως, το Άρθρο 89(β) του Νόμου 1/90 έχει διαφυλάξει την ισχύ και εφαρμογή των προνοιών των καταργηθέντων περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων 1967 έως 1987 πάνω σε οποιαδήποτε διαδικασία για την πλήρωση θέσης, η οποία εκκρεμούσε ενώπιον της ΕΔΥ στις 27/1/91.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Βιολάκης κ.ά. ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγρού (1992) 4 Α.Α.Δ. 1456,

Αποφάσεις Συμβουλίου της Επικρατείας Αρ. 589/36, 1904/55, 1004/58,

Savva and Another v. Public Service Commission (1988) 3 C.L.R. 102,

Δημοκρατία ν. Κουλία (1991) 3 Α.Α.Δ. 370,

Mytides and Another v. Republic (1983) C.L.R. 1096,

Ξυστούρη κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 896,

Γεωργίου κ.ά.ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1822,

Γεωργίου κ.ά.ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1443,

Republic v. Petrides (1984) 3 C.L.R. 378,

Αδαμίδης κ.ά ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 3026,

Δημοκρατία ν. Κωνσταντινίδη (1993) 3 Α.Α.Δ. 234,

Χατζηβασιλείου ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1993) 4 Α.Α.Δ. 2702,

Βασιλείου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 2503,

Δημητριάδης κ.ά ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 1749.

Προσφυγές.

- 5 Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, με την οποία προάχθηκαν στη θέση Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας, τα ενδιαφερόμενα μέρη αντί των αιτητών.
- 10 *Ε. Οδυσσέως*, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 945/90.
Στ. Κιττής, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 3/91.
Γ. Τριανταφυλλίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 10/91.
- 15 *Α. Σ. Αγγελίδης*, για τους Αιτητές στην Υπόθεση Αρ. 24/91.
Κ. Παπαλοΐζου, για τους Αιτητές στην Υπόθεση Αρ. 26/91.
- 20 *Μ. Ραφτόπουλος*, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η Αίτηση.
Μιχ. Κυπριανού, για το Ενδιαφερόμενες μέρος Α. Κατσελλή, στις Υποθέσεις Αρ. 3/91, 10/91 & 26/91.
- 25 *Μιχ. Κυπριανού*, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Κ. Ηρακλέους, στις Υποθέσεις Αρ. 945/90, 3/91, 10/91 & 24/91.
Μιχ. Κυπριανού, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Αιμ. Γιαπανά σ' όλες τις Υποθέσεις.
- 30 Καμία εμφάνιση, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Χρ. Σολωμίδα.
Καμία εμφάνιση, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Αντ. Μαρχίδα.
- 35 *Cur. adv. vult.*

40 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Με τις πέντε αυτές προσφυγές, που συνεδικάστηκαν γιατί στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης και παρουσιάζουν κοινά πραγματικά και νομικά στοιχεία, προσβάλλεται η απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ), ημερομηνίας 21/9/1990, με την οποία προάχθηκαν στη θέση Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας, από 1/10/1990, τα Ενδιαφερόμενα Μέρη αντί των Αιτητών. Οι επίδι-

κες προαγωγές δημοσιεύτηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 26/10/1990.

Τα πρόσωπα των οποίων οι προαγωγές προσβάλλονται με τις συνεδικαζόμενες προσφυγές είναι τα ακόλουθα: ο Αιμίλιος Γιαπανάς και ο Αντώνης Μαρκίδης εναντίον των οποίων στρέφονται όλες οι προσφυγές· ο Χρίστος Σολωμίδης εναντίον του οποίου στρέφονται όλες οι προσφυγές εκτός της προσφυγής αρ. 945/90 η οποία αποσύρθηκε εναντίον του στις 5/3/1992· ο Κώστας Ηρακλέους εναντίον του οποίου στρέφονται όλες οι προσφυγές εκτός της προσφυγής αρ. 26/91· και ο Ανδρέας Κατσελλής εναντίον του οποίου τώρα στρέφονται μόνο οι προσφυγές αρ. 3/91, 10/91 και 26/91. Στο βαθμό που αφορούσε την προαγωγή του εν λόγω Ανδρέα Κατσελλή, η προσφυγή αρ. 945/90 αποσύρθηκε στις 5/3/1992. Προκύπτει από τα πιο πάνω ότι εναντίον όλων των Ενδιαφερομένων Μερών στρέφονται μόνο οι προσφυγές αρ. 3/91 και 10/91. Από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη, μόνο οι Γιαπανάς, Ηρακλέους και Κατσελλής έλαβαν ενεργό μέρος στη διαδικασία μέσω του δικηγόρου τους κ. Μιχ. Κυπριανού· οι Σολωμίδης και Μαρκίδης δεν εμφανίστηκαν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας.

Οι προσφυγές αρ. 945/90, 3/91, 10/91 και 26/91 καταχωρήθηκαν από τους Αιτητές Θωμά Βαρέλλια, Γεώργιο Ψιλοενη, Σάββα Χατζηευσταθίου και Στυλιανό Χριστοδούλου, αντίστοιχα. Η προσφυγή αρ. 24/91 καταχωρήθηκε από τους ακόλουθους τέσσερις Αιτητές: 1) Ανδρέα Παυλίδη, 2) Ανδρέα Αργακίτη, 3) Χριστάκη Τερπίζη και 4) Ανδρούλα Χαραλάμπους.

Οι ευπαίδευτοι δικηγόροι της ΕΔΥ και των Ενδιαφερομένων Μερών δεν ήγειραν ποτέ θέμα κατά πόσο οι τέσσερις Αιτητές στην προσφυγή αρ. 24/91 συνδέονται με τον απαιτούμενο δεσμό της ομοδικίας ώστε να νομιμοποιούνται στην από κοινού άσκηση του ένδικου μέσου της αίτησης ακυρώσεως με το ίδιο δικόγραφο. Χωρίς τον απαιτούμενο δεσμό ομοδικίας, ο οποίος οριοθετείται σε σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας, η κοινή προσφυγή είναι δικονομικώς παραδεκτή μόνο όσον αφορά τον πρώτο από τους αιτητές που αναφέρονται σ' αυτή. (Βλ. Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σσ.273 & 274, *Γεώργιος Βιολάκης και Άλλοι ν. Συμβουλίου Βλετιώσεως Αγρού* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1456, Σ.Ε. 589/1936, Σ.Ε. 1904/1955 και Σ.Ε. 1004/1958). Το θέμα αυτό δεν έχει συζητηθεί καθόλου ενώπιόν μου και δεν προτίθεμαι να το εξετάσω αυτεπάγγελα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι εκ-

5 φράζω οποιαδήποτε άποψη είτε ως προς την ουσία του θέματος, είτε ως προς το κατά πόσο το Δικαστήριο έχει εξουσία να επιλαμβάνεται αυτεπάγγελα θεμάτων ομοδικίας, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της ύπαρξης συνάφειας μεταξύ δυο ή περισσοτέρων διοικητικών πράξεων που προσβάλλονται με το ίδιο δικόγραφο.

10 Μετά τις πιο πάνω παρατηρήσεις στις οποίες έχω προβεί, προχωρώ στην παράθεση των ουσιαδών γεγονότων πάνω στα οποία βασίζονται οι προσφυγές.

15 Με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ημερομηνίας 30/12/1989, ζητήθηκε η πλήρωση πέντε κενών μονίμων θέσεων Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή στο Τμήμα Γεωργίας. Η ως άνω ημερομηνία ενέχει ουσιαστική σημασία στην παρούσα υπόθεση, λαμβανομένων υπ' όψη των θεμάτων που έχουν εγερθεί από την επιχειρηματολογία των διαδίκων, επειδή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας για την πλήρωση των επίδικων θέσεων και καθορίζει το δίκαιο που διέπει τη διαδικασία αυτή, εν όψει της θέσπισης του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Νόμος 1/90), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ μέσα σε ένα περίπου μήνα από την ως άνω ημερομηνία.

25 Η επίδικη θέση είναι θέση προαγωγής. Η παράγραφος (4) του Σχεδίου Υπηρεσίας της πρόνοι ότι - "Διπλωμα ή πιστοποιητικών ανεγνωρισμένου Κολλεγίου εις την Γεωπονίαν ή εις θέμα σχετικών με τις δραστηριότητες του Τμήματος Γεωργίας θα θεωρήται ως πρόσθετον προσόν".

30 Κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 15/1/1990, η ΕΔΥ παρέπεμψε το θέμα πλήρωσης των των λόγω θέσεων στην αρμόδια Τμηματική Επιτροπή που συστάθηκε για το σκοπό αυτό, για μελέτη και υποβολή συστάσεων.

35 Με την έκθεσή της που διαβιβάστηκε στην ΕΔΥ με επιστολή του Προέδρου της ημερομηνίας 11/5/1990, η Τμηματική Επιτροπή σύστησε για προαγωγή στην επίδικη θέση 20 συνολικά υποψηφίους, περιλαμβανομένων όλων των Ενδιαφερομένων Μερών καθώς και όλων των Αιτητών εκτός του Αιτητή στην προσφυγή αρ. 24/91 Ανδρέα Παυλίδη. Στην ίδια έκθεσή της η Τμηματική Επιτροπή επεσήναψε κατάλογο των υποψηφίων που, κατά την κρίση της, κατείχαν το εν λόγω πρόσθετο προσόν του σχεδίου υπηρεσίας. Στον κατάλογο αυτό συμπεριλήφθηκαν οι Αιτητές Βαρέλλιας (προσφυγή αρ. 945/90), Ψιλογένης (προσφυγή

αρ. 3/91), Χατζηνευσταθίου (προσφυγή 10/91), Τερπίζης και Χα-
ραλάμπους (αρ. 3 και 4 στην προσφυγή αρ. 24/91), καθώς και τα
Ενδιαφερόμενα Μέρη Σολωμίδης και Κατσελλής.

Η έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής κατατέθηκε κατά τη συ-
νεδρία της ΕΔΥ, ημερομηνίας 4/9/1990, στην οποία παρόντες
ήταν ο Πρόεδρος της ΕΔΥ και δυο από τα Μέλη της, οι κκ. Λ.
Ξερόπουλος και Ν. Παπαξενοφώντος. Κατά την ως άνω συνε-
δρία της, η ΕΔΥ προέβη σε ορισμένες ενέργειες αναφορικά με
την πλήρωση των επίδικων θέσεων, ως ακολούθως: Εξέτασε την
έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής. Στη συνέχεια ασχολήθηκε με
τις παραστάσεις που είχαν υποβάλει δυο υποψήφιοι που δεν εί-
ναι διάδικοι στις παρούσες προσφυγές. Έλαβε επίσης γνώση
επιστολής του Ενδιαφερόμενου Μέρους Σολωμίδη, ημερομη-
νίας 30/5/1990, σχετικά με τα προσόντα του. Τέλος, αποφάσισε
να εξετάσει το θέμα της πλήρωσης των θέσεων σε μεταγενέστερη
συνεδρία της στην οποία θα καλούσε και τον Αναπληρωτή Διευ-
θυντή του Τμήματος Γεωργίας, κατά την εξέταση δε του θέματος,
θα λάμβανε υπόψη, εκτός από τους υποψήφιους που συστήθη-
καν από την Τμηματική Επιτροπή, άλλους έξι υποψήφιους, πε-
ριλαμβανομένου του Αιτητή Ανδρέα Παυλίδη (αρ. 1 στην ποο-
σφυγή αρ. 24/91), για το λόγο ότι προηγείτο σε αρχαιότητα των
πλειστών από τους συστηθέντες υποψήφιους και είχε ψηλές
εμπιστευτικές εκθέσεις.

Στη συνεδρία της ΕΔΥ, ημερομηνίας 21/9/1990, οι μόνοι πα-
ρόντες ήταν ο Πρόεδρος της και τα Μέλη της, κκ. Λ. Ξερόπου-
λος, Χρ. Χατζηπροδρόμου και Κ. Χριστοδουλίδης. Σ' αυτήν
παρίστατο και ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος Γεωρ-
γίας κ. Κυριάκος Πολυδώρου ο οποίος, σύμφωνα με τα πρακτι-
κά της συνεδρίας:

"κλήθηκε να αγνοήσει τις τροποποιήσεις που έγιναν από
Προσυπογράφοντες Λειτουργούς στις Εμπιστευτικές Εκθέ-
σεις ορισμένων από τους υποψήφιους χωρίς να τηρηθεί η
πρόνοια της παραγράφου 9 των σχετικών Κανονιστικών
Διατάξεων και να λάβει υπόψη τις αξιολογήσεις των Αξιο-
λογούντων Λειτουργών μόνο. Στον Αναπληρωτή Διευθυντή
υπενθυμίστηκε περαιτέρω ότι, επιπρόσθετα με τους υποψή-
φιους που συστήθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή, λαμβά-
νονται επίσης υπόψη έξι άλλοι υποψήφιοι και η Επιτροπή
Δημόσιας Υπηρεσίας αποφάσισε να προσθέσει στον τελικό
κατάλογο των υποψήφιων."

Στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Διευθυντής προέβη στις συστάσεις του που είναι οι ακόλουθες:

5 "Με βάση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους συστήνει για προαγωγή τους Χρίστο Σολωμίδη, Αντώνη Μαρκίδη, Αιμίλιο Γιαπανά, Ανδρέα Κατσελλή και Κώστα Ηρακελέους."

10 Ακολούθως, η ΕΔΥ εξέτασε τα ουσιαώδη στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς και Εμπιστευτικούς Φακέλους των υποψηφίων, με ιδιαίτερη αναφορά στις δυο τελευταίες εκθέσεις τους (για τα έτη 1988 και 1989).

15 Έλαβε επίσης υπόψη τις συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή και τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής, το πόρισμα της οποίας υιοθέτησε όσον αφορά τους υποψήφιους που κατέχουν το πρόσθετο προσόν του σχεδίου υπηρεσίας και κατέληξε ως εξής:

20 "Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιαώδη στοιχεία, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους - αξία, προσόντα, αρχαιότητα - ότι οι παρακάτω, οι οποίοι συστήθηκαν και από τον Αναπληρωτή Διευθυντή, υπερέρχονται των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να προαγάγει αυτούς σαν τους πιο κατάλληλους στη μόνιμη (Τακτ. Προϊπ.) θέση

25 (Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας, από 1.10.90: (Ακολουθούν τα ονόματα των 5 Ενδιαφερομένων Μερών)"

30 Εναντίον της νομιμότητας των επίδικων προαγωγών έχουν προβληθεί πολλοί νομικοί ισχυρισμοί. Μερικοί από αυτούς είναι κοινοί είτε για όλες είτε για μερικές από τις συνεκδικασθείσες προσφυγές. Είναι σκόπιμο να ασχοληθώ, σε πρώτο στάδιο, με τον ισχυρισμό για κακή σύνθεση της ΕΔΥ κατά τη διαδικασία λήψης της επίδικης απόφασης, που προβλήθηκε στις προσφυγές 3/91 και 24/91, τυχόν αποδοχή του οποίου θα επηρεάσει την τύχη όλων των προσφυγών.

35 Όπως προκύπτει από την έκθεση των γεγονότων στην οποία έχω προβεί πιο πάνω, η ΕΔΥ συνήλθε με διαφορετική σύνθεση στη συνεδρία της ημερομηνίας 21/9/1990, κατά την οποία λήφθηκε η επίδικη απόφαση, από τη σύνθεσή της στη συνεδρία ημερομηνίας 4/9/1990, στη διάρκεια της οποίας εξετάστηκε η έκθεση της

40 Τμηματικής Επιτροπής και προέβη στις ενέργειες τις οποίες έχω ήδη κατονομάσει και περιγράψει. Παρόντες και στις δυο επίδικες συνεδρίες ήταν μόνο ο Πρόεδρος της ΕΔΥ και το Μέλος Λ. Ξενόπουλος. Ο κ. Παπαξενοφώντος που ήταν το μοναδικό άλλο παρόν Μέλος στη συνεδρία της 4/9/1990 απουσίαζε κατά τη συνε-

δρία της 21/9/1990 κατά την οποία παρόντες ήταν άλλα δυο Μέλη, οι κκ. Χρ. Χατζηπροδρόμου και Κ. Χριστοδουλίδης.

Με αφετηρία την ως άνω αλλαγή στη σύνθεση της ΕΔΥ, προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι οι επίδικες προαγωγές είναι προϊόν ελαττωματικής και/ή παράνομης σύνθεσης του οργάνου που τις αποφάσισε και πρέπει, ως εκ του λόγου αυτού, να ακυρωθούν.

5

Στην αρχή του πρακτικού της κρίσιμης συνεδρίας της ΕΔΥ, ημερομηνίας 21/9/1990, αναφέρονται τα εξής:

10

"4. Πλήρωση πέντε κενών μόνιμων (Τακτ. Προϋπ) Θέσεων Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Τμήμα Γεωργίας, (θέση Προαγωγής)

15

Αναφορά στα παρακάτω θέματα των πρακτικών των εξής συνεδριάσεων της Επιτροπής:

Συνεδρίαση με ημερομηνία 15.1.90 - θέμα 4

" " " 4.9.90 - " 5"

20

Είναι η θέση του δικηγόρου της ΕΔΥ ότι η συνεδρία της 4/9/1990 δεν ήταν αποφασιστικής σημασίας, και ότι κατά τη διάρκειά της δε λήφθηκε οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής. Εν πάση δε περιπτώσει, εφόσον τα πρακτικά της συνεδρίας ημερομηνίας 4/9/1990 ήταν ενώπιον της ΕΔΥ στη συνεδρία της με ημερομηνία 21/9/1990, και τα Μέλη που ήταν παρόντα στις 21/9/1990 αλλά απουσιάζαν στις 4/9/1990, δεν αντέδρασαν με οποιοδήποτε τρόπο, συμπεραίνεται ότι υιοθέτησαν πλήρως το περιεχόμενο των εν λόγω πρακτικών.

25

30

Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας (1929-1959), αναφέρονται, στη σ.112, τα ακόλουθα:

"Η διαδικασία συζητήσεως και λήψεως αποφάσεως επί ωρισμένου θέματος δέον να διεξάγεται απ' αρχής μέχρι τέλους ενώπιον των αυτών μελών του συλλογικού οργάνου, διότι ούτως εξασφαλίζεται η παρ' εκάστου μέλους γνώσις και στάθμισις πάντων των κατά την διαδικασίαν προκυψάντων στοιχείων. Εάν η διαδικασία παρατείνεται εις πλείονας συνεδριάσεις, η σύνθεσις του συλλογικού οργάνου δέον να παραμείνη αναλλοίωτος καθ' όλας τας συνεδριάσεις ταύτας: 343, 1171 (39), 73 (43), 1024 - 1027 (47), 978 (48), 1628, 1854 (53), 103 (57), 1128 (58) 527 (59). Επελθούσης αλλοιώ-

35

40

σεως της συνθέσεως κατά τινα των συνεδριάσεων διά της συμμετοχής μελών μη μετασχόντων εις τας προηγουμένας συνεδριάσεις, το συλλογικόν όργανον δέν δύναται να λάβη εγκύρως απόφασιν κατά την τελευταίαν συνεδρίασιν, ει μη
 5 επ' όσον κατά την συνεδρίασιν ταύτην επαναληφθή πλήρως και εξ υπαρχής ή προηγηθείσα διαδικασία και συζήτησις, ότε θεωρείται ότι η συζήτησις της υποθέσεως ήρξατο και ετερομα-
 τίσθη εγκύρως κατά την τελευταίαν συνεδρίασιν: 343, 1171
 (39), 73 (43), 1024 - 1027 (47), 978 (48), 1628 (53), 103 (57),
 10 1128 (58) 527 (59)."

Είναι πολύ πιθανό ότι θα μπορούσε εύλογα να υποστηριχθεί ότι η μεταγενέστερη, διά της σιωπής, εξυπακουόμενη υιοθέτηση του περιεχομένου των πρακτικών προηγούμενων συνεδριάσεων,
 15 από μέλη του συλλογικού οργάνου που δεν ήταν παρόντα κατά τις συνεδριάσεις εκείνες, δεν ικανοποιεί την προϋπόθεση της πλήρους και εξ υπαρχής επανάληψης της προηγηθείσας διαδικασίας και συζήτησης ενώπιον της μεταγενέστερης συνεδρίας του συλλο-
 γικού οργάνου με τη νέα του σύνθεση, όπως η προϋπόθεση αυτή ισχύει στην Ελλάδα, σύμφωνα με το πιο πάνω απόσπασμα από τα Πορίσματα Νομολογίας. Όμως, η δική μας νομολογία έχει εξελι-
 χθεί διαφορετικά με τη σφραγίδα, μάλιστα, της Ολομέλειας του Δικαστηρίου σε δυο διαδοχικές αποφάσεις της. Αναφέρομαι στις υποθέσεις *Constantinos Savva and Another v The Public*
 20 *Service Commission* (1988) 3 C.L.R. 102 και *Κυπριακή Δημοκρατία v. Ελένης Κουλία* (1991) 3 Α.Α.Δ. 370, από την οποία παραθέτω το πιο κάτω απόσπασμα:

"Στις υποθέσεις *Ανδρέας Χριστοφόρου και Άλλος v. Κυπριακής Δημοκρατίας*, (ανωτέρω)· *Κύπρος Δημοσθένους και Άλλοι v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2517· και *Ευθύμιος Σιμιλλίδης και Άλλος v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4723, τα μέλη που απουσίαζαν λάμβαναν γνώση του περιεχομένου της προηγούμενης συνεδρίας, στην κάθε περίπτωση, και υιοθετούσαν την απόφαση της Επιτροπής. Το Δικαστήριο είπε ότι τα μέλη της Επιτροπής, που έλαβαν μέρος στη λήψη των προ-
 35 σβαλλομένων αποφάσεων, είχαν πλήρη γνώση των υποψηφίων και των στοιχείων για τα οποία άσκησαν την κρίση και τη διακριτική τους ευχέρεια για τη λήψη της απόφασης και, ως εκ τούτου, ο λόγος της ελαττωματικής σύνθεσης του συλλογικού οργάνου δεν ευσταθούσε.

Η απόφαση της 25ης Οκτωβρίου, 1984, ήταν ενδιάμεση προπαρασκευαστική πράξη, που συγχωνεύτηκε στην τελική

πράξη της επιλογής, που έλαβε χώρα στο τέλος της ουσιαστικής συνεδρίας της 22ας Νοεμβρίου, 1984.

Στο πρακτικό της ουσιαστικής συνεδρίας της 22ας Νοεμβρίου, 1984, έγινε αναφορά στο πρακτικό της συνεδρίας της 25 Οκτωβρίου, 1984, το οποίο ήταν ενώπιον της Επιτροπής. Το μέλος Χατζηπροδρόμου πληροφορήθηκε με πληρότητα. Όλα τα στοιχεία ήταν ενώπιόν του. Η απόφαση της περιλήψης των Χριστοδουλίδη και Διαμαντή στον κατάλογο των υποψηφίων, από τον οποίο θα γινόταν η σύγκριση, αξιολόγηση και επιλογή για προαγωγή, στηριζόταν πάνω στα στοιχεία των φακέλων που ήταν ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής, περιλαμβανομένου και του κ. Χατζηπροδρόμου. Ο Προϊστάμενος Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών αναφέρθηκε και στους 13 υποψηφίους. Η σύγκριση, αξιολόγηση και επιλογή έγινε μεταξύ των 13 υποψηφίων. Δε φαίνεται οτιδήποτε στο πρακτικό ότι ο κ. Χατζηπροδρόμου δε συγκατατέθηκε και δε συμφώνησε με την ενδιάμεση προπαρασκευαστική απόφαση της 25ης Οκτωβρίου, 1984. Το μόνο συμπέρασμα το οποίο μπορεί να εξαχθεί είναι ότι υιοθέτησε όλη την προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής, αναφορικά με το θέμα, και, ως εκ τούτου, η όλη διαδικασία θεωρείται ότι επαναλήφθηκε από την αρχή. Αυτό είναι σύμφωνο με την υπόθεση *Sanna*, (ανωτέρω) - πρωτόδικη, και της Ολομέλειας στις Αναθεωρητικές Εφέσεις."

Η απάντηση στον επίδικο ισχυρισμό για ελαττωματική σύνθεση της ΕΔΥ βρίσκεται στο πιο πάνω απόσπασμα από την υπόθεση *Κουλία* (ανωτέρω), η οποία δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί από την παρούσα υπόθεση. Έπεται ότι ο εν λόγω ισχυρισμός κρίνεται ανυπόστατος και απορρίπτεται.

Ανυπόστατος κρίνεται και ο ισχυρισμός των Αιτητών στην προσφυγή αρ. 24/91, που προβλήθηκε από κοινού με τον Αιτητή στην προσφυγή αρ. 26/91, ο οποίος στρέφεται κατά της νομιμότητας της έκθεσης της Τμηματικής Επιτροπής, η οποία πάσχει, όπως λέγουν, για το λόγο ότι συντάχθηκε πριν την απόφαση της ΕΔΥ να μη λάβει υπόψη τις τροποποιήσεις σ'ορισμένες από τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων, οι οποίες έγιναν από Προσωπογράφοντες Λειτουργούς, χωρίς να τηρηθούν οι πρόνοιες της παραγράφου 9 των Κανονιστικών Διατάξεων. Στο βαθμό που η έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής έγινε, ομολογουμένως, με βάση τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων, ως είχαν, η έκθεση αυτή δε συνάδει με την εν λόγω απόφαση της ΕΔΥ. Το γεγονός αυτό, σύμφωνα πάντοτε με τους ευπαίδευτους δικηγόρους των Αιτητών στις εν λόγω

δυο προσφυγές, συνιστά λόγο ικανό να οδηγήσει σε ακύρωση τις επίδικες προαγωγές των Ενδιαφερομένων Μερών.

5 Εν πρώτοις, η έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής δεν είναι δε-
 5 σμευτική για την ΕΔΥ. Βλ. *Mytides and Another v Republic*
 (1983) 3 C.L.R. 1096, 1110-1111 και *Σάββας Ξυστούρη και Άλλοι*
 10 *v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 896. Εν πάση δε περιπτώσει, κα-
 νέννας από τους Αιτητές που ήγειραν το θέμα αυτό δεν έχει επηρε-
 10 αστεί αρνητικά με οποιοδήποτε τρόπο από το γεγονός που επικα-
 λούνται. Όλοι οι Αιτητές, με μόνη εξαίρεση τον Ανδρέα Παυλίδη
 (Ιον Αιτητή στην προσφυγή αρ. 24/91), συστήθηκαν από την Τμη-
 15 ματική Επιτροπή και έχουν, επομένως, ευνοηθεί με την επίδικη έκ-
 θεσή της. Ο Ανδρέας Παυλίδης, που δεν συστήθηκε, λήφθηκε αρ-
 γότερα υπόψη από την ΕΔΥ, με την απόφασή της ημερομηνίας
 15 4/9/1990. Κάτω από τις παρούσες περιστάσεις, οι Αιτητές δε νομι-
 μοποιούνται να εγείρουν τον επίδικο αυτό ισχυρισμό. Βλ.: *Δημο-
 κρατία v. Κουλία* (ανωτέρω).

20 Ο επόμενος ισχυρισμός τον οποίο προτίθεμαι να εξετάσω εί-
 20 ναι από τους κυριότερους λόγους που προβλήθηκαν για ακύρω-
 ση της επίδικης απόφασης. Προβλήθηκε σε όλες τις υποθέσεις
 εκτός από την υπόθεση αρ. 26/91, αφορά δε την παράλειψη της
 ΕΔΥ να αιτιολογήσει ειδικά την παραγνώριση του πρόσθετου
 25 προσόντος των Αιτητών.

Υποστηρίχθηκε εκ μέρους των Αιτητών η θέση ότι, σύμφωνα με
 τη νομολογία μας, η κατοχή πρόσθετου προσόντος, αφ' ενός, επαυ-
 ξάνει ουσιωδώς τις διεκδικήσεις των υποψηφίων που το κατέχουν
 και, αφ'ετέρου, δεν μπορεί να παραγνωρισθεί χωρίς ειδική αιτιολο-
 30 γία η οποία πρέπει να αναφέρεται στο ίδιο το πρακτικό της απόφα-
 σης και όχι να αφήνεται να συνάγεται από οποιοδήποτε ή το Δικα-
 στήριο. Η θέση αυτή είναι, κατά τη γνώμη μου, ορθή· είναι καλά
 εμπεδωμένη στη νομολογία μας και υποστηρίζεται από αυθεντίες
 όπως η απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στην υπόθεση
 35 *Ανδρέας Γεωργίου και Άλλοι v. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1822,
 στην οποία λέχθηκαν τα εξής:

40 "Η εισήγηση της δικηγόρου της Δημοκρατίας είναι αντίθετη
 με την πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου βάσει της
 οποίας απαιτείται επαρκής αιτιολόγηση της απόφασης του δι-
 οικητικού οργάνου, όταν υποψήφιος που έχει το πρόσθετο
 προσόν που προβλέπεται στα Σχέδια Υπηρεσίας δεν επιλέγε-
 40 ται για διορισμό. Είναι γεγονός ότι το διοικητικό όργανο δεν
 είναι υπόχρεο να διορίσει υποψήφιο που έχει το πρόσθετο

προσόν, αν κρίνει ότι άλλος είναι καταλληλότερος για διορισμό αφού αξιολογήσει όλα τα υπόλοιπα στοιχεία. Η απόφαση όμως να παραγνωρισθεί το πρόσθετο προσόν πρέπει να αιτιολογείται και μάλιστα επαρκώς. Η αιτιολόγηση δε αυτή δέον να εμφανίζεται στο πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να συνάγεται από οποιοδήποτε ή το Διοικητικό Δικαστήριο." 5

Σε κανένα από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της ΕΔΥ, σχετικά με τις επίδικες προαγωγές, δε γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στους λόγους για τους οποίους παραγνώρισε το πρόσθετο προσόν των Αιτητών. Το πρακτικό της επίδικης απόφασης δεν πληροί, κατά τη γνώμη μου, τις απαιτήσεις της ειδικής αιτιολόγησης, όπως καθορίζονται από τη νομολογία. Διαφωνώ με την εισήγηση του δικηγόρου της ΕΔΥ ότι η ειδική αιτιολογία δεν ήταν απαραίτητη στην παρούσα περίπτωση επειδή τα Ενδιαφερόμενα Μέρη που δεν κατείχαν το πρόσθετο προσόν, είχαν υπέρ τους τη σύσταση του Αναπληρωτή Διευθυντή, την οποία η ΕΔΥ δεν μπορούσε να παραγνωρίσει χωρίς να δώσει ειδική, επίσης, αιτιολογία. Τυχόν υιοθέτηση της εισήγησης αυτής, θα σήμαινε τη δημιουργία εξαιρέσης από την αρχή όπως διατυπώθηκε στην υπόθεση **Ανδρέας Γεωργίου ν. Δημοκρατίας** (ανωτέρω), η οποία έχει πάντοτε καθολικά εφαρμοστεί. 10 15 20

Η παράλειψη της ΕΔΥ να αιτιολογήσει ειδικά και ρητά στο πρακτικό της επίδικης απόφασής της, την παραγνώριση του πρόσθετου προσόντος των Αιτητών που το κατείχαν και την προαγωγή εκείνων από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη που δεν το κατείχαν, συνεπάγεται την ακύρωση της εν λόγω προαγωγής. Σχετική είναι και η **Ανδρέας Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ. 1443. Πρέπει όμως να λεχθεί ότι δεν υφίσταται ανάγκη ειδικής αιτιολογίας στην περίπτωση της προαγωγής εκείνων από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη που κατείχαν το πρόσθετο προσόν (βλ. **Republic ν. Petrides** (1984) 3 C.L.R. 378, και **Αδαμίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 3026. 25 30

Όπως έχω ήδη αναφέρει, τρία από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη, οι Αιμίλιος Γιαπανάς, Κώστας Ηρακλέους και Αντώνης Μαρκίδης, δεν κατείχαν το πρόσθετο προσόν, σε αντίθεση με τους Αιτητές στις προσφυγές 945/90, 3/91, 10/91 και δυο από τους Αιτητές (Χριστάκη Τερπίζη και Ανδρούλα Χαραλάμπους) στην προσφυγή αρ. 24/91. Η επίδικη προαγωγή των Ενδιαφερομένων Μερών Αιμίλιου Γιαπανά, Κώστα Ηρακλέους και Αντώνη Μαρκίδη πρέπει, ως εκ τούτου, να ακυρωθεί. Εκδίδεται για το σκοπό αυτό διαταγή, σύμφωνα με το άρθρο 146.4 του Συντάγματος, στις προσφυγές αρ. 945/90, 3/91, 10/91 και 24/91, με την οποία ακυρώνεται 35 40

η επίδικη διοικητική πράξη στο βαθμό και την έκταση που αφορά τα εν λόγω τρία Ενδιαφερόμενα Μέρη. Ως αποτέλεσμα της διαταγής αυτής, η προσφυγή αρ. 26/91 εναντίον της προαγωγής δυο από τα εν λόγω τρία Ενδιαφερόμενα Μέρη, του Αιμίλιου Γιαπα-
5 νά και του Αντώνη Μαρκίδη, παραμένει χωρίς αντικείμενο.

Μετά την πιο πάνω εξέλιξη, η περαιτέρω διαδικασία περιο-
ρίζεται στην προαγωγή του Ενδιαφερόμενου Μέρους Χρίστου
10 Σολωμίδη, η οποία προσβάλλεται με τις προσφυγές αρ. 3/91, 10/91, 24/91 και 26/91, καθώς και στην προαγωγή του Ενδιαφε-
ρόμενου Μέρους Ανδρέα Κατσελλή, η οποία προσβάλλεται με
τις προσφυγές αρ. 3/91, 10/91 και 26/91. Η εκδίκαση της προ-
σφυγής αρ. 945/90 έχει συμπληρωθεί, εφόσον, όπως έχει ήδη λε-
15 χθεί, έχει αποσυρθεί εναντίον των Ενδιαφερομένων Μερών Σο-
λωμίδη και Κατσελλή και έχει επιτύχει τους στόχους της ενα-
ντίον των υπόλοιπων τριών Ενδιαφερομένων Μερών των οποί-
ων η προαγωγή έχει ακυρωθεί.

Παραμένει να εξεταστεί ένας ακόμα κοινός νομικός ισχυρι-
20 σμός των Αιτητών εναντίον της νομιμότητας της προσβαλλόμενης
απόφασης. Ο ισχυρισμός αυτός αφορά τις συστάσεις του Αναπλη-
ρωτή Διευθυντή, οι οποίες έχουν, ομολογουμένως, ληφθεί υπόψη
από την ΕΔΥ υπέρ των Ενδιαφερομένων Μερών. Αναλώθηκε με-
25 γάλο μέρος των αγορεύσεων των δικηγόρων των Αιτητών στην
προσπάθεια τους να πείσουν το Δικαστήριο ότι οι συστάσεις αυ-
τές πάσχουν για διάφορους λόγους και δεν έπρεπε, ως εκ τούτου,
να είχαν ληφθεί υπόψη από την ΕΔΥ. Ένας από τους λόγους που
προβλήθηκαν είναι ότι οι συστάσεις δεν είναι αιτιολογημένες. Ο
30 επί του προκειμένου ισχυρισμός των Αιτητών έχει δυο σκέλη. Το
πρώτο σκέλος του έχει ως αφετηρία τη θέση ότι εφαρμόζεται στην
παρούσα περίπτωση η πρόνοια του άρθρου 35(4)* του περι Δημό-
σιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Νόμος αρ. 1/90), καταλήγει δε
στην εισήγηση ότι οι επίδικες συστάσεις δεν είναι "αιτιολογημέ-
35 νες" κατά παράβαση της εν λόγω νομοθετικής πρόνοιας, η οποία
καθιστά, από μόνη της, την προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώσιμη.
Το δεύτερο σκέλος του εν λόγω ισχυρισμού των Αιτητών προβάλ-
λεται κατά τρόπο διαζευκτικό του πρώτου σκέλους και αφορά την
περίπτωση κατά την οποία εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση έχει

40 * 35(4) Κατά την προαγωγή η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη το πε-
ριεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων
Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων, αιτιολογημένες συστάσεις
του Προϊστάμενου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση και
την εντύπωση την οποία η Επιτροπή αποκόμισε για τους υποψηφίους
κατά την προφορική εξέταση, αν αυτή έγινε."

η πρόνοια του άρθρου 44(3)* των καταργηθέντων περι Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων 1967 έως 1987 και όχι το άρθρου 35(4) του νέου Νόμου αρ. 1/90. Στην περίπτωση αυτή, η εισήγηση των Αιτητών είναι ότι η παντελής έλλειψη αιτιολογίας των επίδικων συστάσεων συνιστά παράβαση των αρχών του διοικητικού δικαίου περί της ανάγκης αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων, όπως οι αρχές αυτές έχουν καθιερωθεί στη νομολογία μας. 5

Το πρώτο σκέλος του επίδικου ισχυρισμού είναι ολότελα ανυπόστατο, εφόσον εδράζεται στη λανθασμένη θέση ότι οι επίδικες συστάσεις διέπονται από την πρόνοια του άρθρου 35(4) του Νόμου αρ. 1/90. 10

Η διαδικασία για την πλήρωση των επίδικων θέσεων άρχισε με την αποστολή από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων της επιστολής του προς την ΕΔΥ, με ημερομηνία 30/12/1990. Ο Νόμος αρ. 1/90, εκτός από το άρθρο 70, τέθηκε σε ισχύ όταν δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 27/1/1991 (βλ. άρθρο 90 του Νόμου αρ. 1/90). Είναι, βέβαια, γεγονός ότι η επίδικη απόφαση εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε μετά τις 27/1/1991. Όμως, το άρθρο 89(β)** του Νόμου αρ. 1/90 έχει διαφυλάξει την ισχύ και εφαρμογή των προνοιών των καταργηθέντων περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων 1967 έως 1987 πάνω σε οποιαδήποτε διαδικασία για την πλήρωση θέσης, η οποία εκκρεμούσε ενώπιον της ΕΔΥ στις 27/1/1991. 15
20
25

Καταβλήθηκε προσπάθεια εξουδετέρωσης της πρόνοιας του άρθρου 89(β) του Νόμου αρ. 1/90, η οποία στηρίχθηκε στον ισχυρισμό ότι η αιτιολογία των συστάσεων του Διευθυντή δεν αποτελεί "διαδικασία" μέσα στην έννοια του εν λόγω άρθρου 89(β). Ο 30

* 44(3) Κατά την προαγωγή η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπ' όψιν τας περί των υποψηφίων ετησίας εμπιστευτικές εκθέσεις και τας επί τούτων συστάσεις του Προϋσταμένου του Τμήματος εν τω οποίω η κενή θέσις. 35

**89(β) Τηρουμένων των υπόλοιπων διατάξεων του άρθρου αυτού οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμοι του 1967 μέχρι 1987 καταργούνται:

Νοείται ότι:

(α) 40

(β) Οποιαδήποτε διαδικασία πλήρωσης θέσης, που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντα Νόμου, θα συνεχίσει και θα ολοκληρωθεί με βάση τις διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987.

ισχυρισμός αυτός είναι εντελώς ανυπόστατος. Στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, κατά το χρόνο που ο Νόμος αρ. 1/90 τέθηκε σε ισχύ, εκκρεμούσε ενώπιον της ΕΔΥ η διαδικασία πλήρωσης των επίδικων θέσεων. Το δίκαιο που διέπει όλα τα θέματα που σχετίζονται με την πλήρωση των θέσεων αυτών, σε όλα τα στάδια, εξακολουθούν να βρίσκονται στις πρόνοιες των καταργηθέντων περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων 1967 έως 1987. Οι πρόνοιες που αφορούν τις συστάσεις του Διευθυντή περιέχονται στο άρθρο 44(3) των εν λόγω Νόμων, στο οποίο δεν περιλαμβάνεται πρόνοια για "αιτιολογημένες" συστάσεις, αντίστοιχη με εκείνη του άρθρου 35(4) του Νόμου αρ. 1/90.

Το πιο πάνω συμπέρασμα με εισάγει στην εξέταση του δεύτερου σκέλους του εν λόγω ισχυρισμού των Αιτητών. Η πρόνοια του επίδικου άρθρου 44(3) υπήρξε αντικείμενο ερμηνείας σε σειρά αποφάσεων. Θα αναφερθώ μόνο στην πιο πρόσφατη πάνω στο θέμα απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στην **Δημοκρατία v. Κωνσταντινίδη** (1993) 3 Α.Α.Δ. 234, μετά τη συμπλήρωση των αγορεύσεων των δικηγόρων των παρόντων διαδίκων, στην οποία επαναβεβαιώθηκε η θέση που είχε νομολογιακά καθιερωθεί στο παρελθόν, στην πλειοψηφία τουλάχιστον των περιπτώσεων, ότι δηλαδή οι συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος, με βάση τις πρόνοιες του εν λόγω άρθρου 44(3), δεν είναι απαραίτητο να είναι αιτιολογημένες, νοούμενου ότι δεν είναι αντίθετες με το περιεχόμενο των φακέλων.

Έπεται ότι, με βάση το δίκαιο που ισχύει και θα πρέπει να εφαρμοσθεί στην παρούσα περίπτωση, όπως το έχω καθορίσει πιο πάνω, το κρίσιμο ερώτημα αναφορικά με τη νομιμότητα των επίδικων συστάσεων, που επιβάλλεται να απαντηθεί, είναι κατά πόσο οι συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή υπέρ των δυο Ενδιαφερομένων Μερών που εξακολουθούν να είναι διάδικοι, είναι αντίθετες ή όχι προς το περιεχόμενο των φακέλων. Επί του προκειμένου υποβλήθηκαν αντίθετες απόψεις και εισηγήσεις από τους εμπλεκόμενους υποψήφιους. Οι φάκελοι είναι ενώπιόν μου και το περιεχόμενό τους μιλά από μόνο του. Έχω προβεί σε λεπτομερή σύγκριση όλων των στοιχείων των φακέλων, με αναφορά στα τρία νομοθετημένα κριτήρια - αξία, προσόντα, αρχαιότητα - και το συμπέρασμα στο οποίο έχω καταλήξει είναι ότι οι επίδικες συστάσεις δεν μπορούν, σε καμιά περίπτωση, να χαρακτηριστούν ως αντίθετες προς το περιεχόμενο των φακέλων των διαδίκων. Το συμπέρασμα αυτό απαντά και τον ισχυρισμό μερικών από τους Αιτητές ότι έχουν έκδηλη υπεροχή έναντι οποιουδήποτε από τα δυο Ενδιαφερόμενα Μέρη.

Οι δικηγόροι των Αιτητών στις προσφυγές αρ. 24/91 και 26/91 ισχυρίστηκαν ότι οι συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή πάσχουν και για τους ακόλουθους δυο πρόσθετους λόγους:

(α) Την τελευταία στιγμή, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 21/9/1990, η ΕΔΥ ζήτησε από τον Αναπληρωτή Διευθυντή να λάβει υπόψη του, κατά τη διενέργεια των συστάσεων του, έξι επί πλέον υποψήφιους οι οποίοι δεν είχαν συστηθεί από την Τμηματική Επιτροπή, χωρίς να του δοθεί χρόνος να προετοιμαστεί. Ανάμεσα στους υποψήφιους αυτούς ήταν και ο Αιτητής στην προσφυγή αρ. 24/91 Ανδρέας Παυλίδης.

(β) Κατά την ίδια συνεδρία ζητήθηκε επίσης από τον Αναπληρωτή Διευθυντή, πριν προβεί στις συστάσεις του, να αγνοήσει τροποποιήσεις που έγιναν "από Προσυπογράφοντες Λειτουργούς στις Εμπιστευτικές Εκθέσεις ορισμένων από τους υποψήφιους χωρίς να τηρηθεί η πρόνοια της παραγράφου 9 των σχετικών Κανονιστικών Διατάξεων και να λάβει υπόψη τις αξιολογήσεις των Αξιολογούντων Λειτουργών μόνο."

Ο πρώτος από τους δυο πιο πάνω ισχυρισμούς απορρίπτεται συνοπτικά ως παντελώς ανυπόστατος. Με επιστολή της, ημερομηνίας 12/9/1990, η ΕΔΥ είχε, αφ' ενός, καλέσει τον Αναπληρωτή Διευθυντή να παραστεί στη συνεδρία της στις 21/9/1990, και, αφ'ετέρου, τον είχε πληροφορήσει για την απόφασή της να λάβει επίσης υπόψη, κατά την τελική εξέταση του θέματος, έξι επιπρόσθετα υποψήφιους, συμπεριλαμβανομένου του Αιτητή Παυλίδη. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής είχε, επομένως, αρκετό χρόνο, μεταξύ 12/9/1990 και 21/9/1990, για να ετοιμαστεί κατάλληλα και να κάνει τις έρευνες του αναφορικά με τους νέους αυτούς υποψήφιους.

Όσον αφορά το δεύτερο από τους πιο πάνω ισχυρισμούς, είναι γεγονός ότι ούτε στο πρακτικό της ΕΔΥ, ημερομηνίας 21/9/1990, ούτε σε οποιοδήποτε άλλο πρακτικό της διαδικασίας πλήρωσης των επίδικων θέσεων, δε γίνεται ρητή αναφορά στη λήψη της απόφασης που κοινοποιήθηκε στον Αναπληρωτή Διευθυντή στις 21/9/1990, ούτε αναφέρεται πουθενά στα πρακτικά ποιες ήταν οι εκθέσεις των οποίων οι τροποποιήσεις έπρεπε να αγνοηθούν και ποιούς υποψήφιους αφορούσαν οι εκθέσεις αυτές. Παρόμοιας φύσεως παράλειψη έχει επικριθεί στην υπόθεση *Παναγιώτης Χατζηβασιλείου v Αρχής Λιμένων Κύπρου* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2702. Στην προκειμένη, όμως, περίπτωση τα πράγματα είναι διαφορετικά. Στις 28/8/1989 η ΕΔΥ, κατά τη διαδικασία πλήρωσης άλλης μιας

κενής θέσης Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή στο Τμήμα Γεωργίας, κατά την οποία οι παρόντες διάδικοι ήταν επίσης υποψήφιοι, είχε λάβει απόφαση όπως ληφθούν υπόψη οι αξιολογήσεις των Αξιολογούντων Λειτουργιών μόνο στις περιπτώσεις των εμπιστευτικών εκθέσεων του Χρίστου Σολωμίδα για το 1985, του Ανδρέα Κατσελλή για τα έτη 1982 και 1985, του Σάββα Χατζηευσταθίου για το 1980 και της Ανδρούλας Χαραλάμπους για τα έτη 1982, 1984 και 1985, επειδή έγιναν τροποποιήσεις από Προσωπογράφοντες Λειτουργούς, χωρίς να τηρηθούν οι πρόνοιες της παραγράφου 9 των σχετικών Κανονιστικών Διατάξεων. Η απόφαση αυτή είχε καταχωρηθεί στους φακέλους των επηρεαζόμενων υποψηφίων και ήταν ενώπιον του Αναπληρωτή Διευθυντή όταν προέβαινε στις επίδικες συστάσεις του. Σύμφωνα με το τεκμήριο της κανονιστικότητας, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι τους είχε διεξέλθει και είχε πληροφορηθεί την απόφαση της ΕΔΥ, την οποία και έλαβε υπόψη του πριν προβεί στις συστάσεις του.

Αν και θεωρώ ότι η ΕΔΥ θα έπρεπε να κάμει, τουλάχιστο, αναφορά στα πρακτικά της στην προηγούμενη αυτή απόφασή της, ημερομηνίας 28/8/1989, και να απαριθμήσει τις εκθέσεις που επηρεάζονταν με την απόφασή της αυτή, εντούτοις, εφόσο στο πρακτικό ημερομηνίας 21/9/1990 έγινε κάποια γενική, έστω, αναφορά σε παράτυπες εκθέσεις που έπρεπε να αγνοηθούν από τον Αναπληρωτή Διευθυντή, και οι εκθέσεις αυτές απαριθμούνται στην προηγούμενη απόφαση της ΕΔΥ, ημερομηνίας 28/8/1989, αντίγραφο της οποίας βρισκόταν καταχωρημένο στους φακέλους όλων των επηρεαζόμενων υποψηφίων, κρίνω ότι η παρατυπία στην οποία έχω αναφερθεί δεν μπορεί και δεν πρέπει να οδηγήσει σε ακύρωση της επίδικης απόφασης. Στην προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί να λεχθεί ότι δεν περιήλθε έγκαιρα σε γνώση του Αναπληρωτή Διευθυντή ποιές συγκεκριμένες εμπιστευτικές εκθέσεις επηρεάζονταν από την απόφαση της ΕΔΥ που του είχε κοινοποιηθεί, ούτε μπορεί να λεχθεί ότι ο Αναπληρωτής Διευθυντής, κατά τη διαμόρφωση των συστάσεων του, έλαβε υπόψη του στοιχεία που έπρεπε να είχε αγνοήσει, όπως είχε συμβεί στην υπόθεση **Παναγιώτης Χατζηβασιλείου v. Αρχής Λιμένων Κύπρου** (ανωτέρω). Υπό τας περιστάσεις, και εν όψει του συνόλου των στοιχείων των φακέλων, δεν μπορεί επίσης να λεχθεί ότι οι συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή έγιναν στην περίπτωση αυτή κατά τρόπο πρόχειρο και επιπόλαιο ή χωρίς να δοθεί σ' αυτόν ο απαραίτητος χρόνος να ετοιμαστεί. Σχετικές είναι και οι υποθέσεις **Βασιλείου και Άλλος v. Δημοκρατίας** (1989) 3 Α.Α.Δ. 2503 και **Δημητριάδης και Άλλος v. Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 1749, στις οποίες το Δικαστήριο απέρριψε παρόμοιους ισχυρισμούς.

Κατά τρόπο κάπως γενικό ηγέρθηκε επίσης θέμα ανεπάρκειας της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης. Ο ισχυρισμός αυτός παρέμεινε ατεκμηριώτος. Εκτός από την έλλειψη ειδικής αιτιολογίας για την παραγνώριση του πρόσθετου προσόντος των Αιτητών Βαρέλλια, Ψιλογένη, Χατζηευσταθίου, Τερπίζη και Χαραλάμπους, η οποία οδήγησε σε ακύρωση την προαγωγή των Ενδιαφερομένων Μερών Γιαπανά, Ηρακλέους και Μαρκίδη, στην οποία έχω ήδη αναφερθεί, η αιτιολογία για την επιδική προαγωγή των Σολωμίδη και Κατσελλή βρίσκεται στα πρακτικά της ΕΔΥ και συμπληρώνεται με την αναγκαία επάρκεια από τα στοιχεία των φακέλων.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η μεν επίδικη προαγωγή των Ενδιαφερομένων Μερών Χρίστου Σολωμίδη και Ανδρέα Κατσελλή επικυρώνεται, η δε επίδικη προαγωγή των Ενδιαφερομένων Μερών Αιμίλιου Γιαπανά, Κώστα Ηρακλέους και Αντώνη Μαρκίδη ακυρώνεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή αναφορικά με τα έξοδα.

Η επίδικη πράξη ακυρώνεται μερικώς χωρίς έξοδα.